

คำชี้แจง

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

๑. เครื่องมือวัดและประเมินผลฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินการฟัง ดู พูด อ่าน เขียนอย่างมีมารยาท และประเมินการพูด เขียน โน้มน้าว เชิญชวน และแสดงความคิดเห็นใหม่จากเรื่องที่ฟัง ดู และอ่านให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

๒. เครื่องมือวัดและประเมินผลฉบับนี้แบ่งเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ การฟัง ดู พูด อ่าน เขียนอย่างมีมารยาท

ตอนที่ ๒ การพูด เขียน โน้มน้าว เชิญชวน และแสดงความคิดเห็นใหม่จากเรื่องที่ฟัง ดู และอ่านให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

๓. วิธีการประเมินและการแปลผล

ตอนที่ ๑ การฟัง ดู พูด อ่าน เขียนอย่างมีมารยาท

วิธีการประเมิน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะฟัง ดู พูด อ่าน เขียน ในชั้นเรียนหรือสถานที่อื่นๆ ตามรายการประเมิน แล้วเทียบกับเกณฑ์เป็นระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	๔	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเป็นประจำ
ระดับคะแนน	๓	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
ระดับคะแนน	๒	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติกรรมน้อย
ระดับคะแนน	๑	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติกรรมน้อยมาก/ไม่เคย

รายการประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
การฟัง				
๑. ตั้งใจฟัง ตามองผู้พูด				
๒. ไม่รบกวนผู้อื่นขณะที่ฟัง				
๓. ไม่แสดงกิริยาอาการที่ไม่สุภาพ ไม่เหมาะสม เช่น โห่ ฮา กระซิบกระซาบ หยอกล้อกับเพื่อน				
๔. ปรบมือเพื่อแสดงความพอใจหรือให้เกียรติผู้พูด				
๕. ไม่พูดสอดแทรกขณะที่ฟัง				
๖. ใช้มือปิดปากเวลาหาหัวโดยไม่ส่งเสียงดัง				
๗. ยกมือก่อนซักถามเมื่อมีข้อสงสัย				

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
การดู				
๑. ตั้งใจดูอย่างมีสมาธิ				
๒. จดบันทึกเรื่องที่ดู				
๓. ไม่ส่งเสียงดังขณะที่ดู				
๔. ไม่แสดงกิริยาอาการให้ผู้อื่นรำคาญ				
๕. กล่าวคำขอโทษเมื่อต้องเดินผ่านผู้อื่นที่กำลังดูอยู่				
การพูด				
๑. ใช้ถ้อยคำและกิริยาที่สุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล				
๒. พูดด้วยน้ำเสียงนุ่มนวลน่าฟัง				
๓. ไม่พูดสอดแทรกในขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด				
๔. ไม่พูดล้อเลียนให้ผู้อื่นได้รับความอับอายหรือเสียหาย				
การอ่าน				
๑. ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น				
๒. ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน				
๓. ไม่ฉีก พับ หรือ ซีดเขียนเล่นในหนังสือ				
๔. ไม่แย่งอ่านหรือชะเง้องหน้าไปอ่านขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่านอยู่				
๕. ไม่ทิ้งหนังสือไว้เกะกะ ต้องเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย				
๖. ไม่แย่งหนังสือขณะที่เพื่อนกำลังอ่าน				
๗. จับหนังสือถูกต้องขณะที่อ่าน				
การเขียน				
๑. เขียนหนังสือด้วยลายมืออ่านง่าย				
๒. เมื่อเขียนผิดลบจนสะอาดแล้วจึงเขียนใหม่				
๓. ไม่ขีดเขียนเล่นตามโต๊ะ เก้าอี้ ฝาผนัง หรือที่สาธารณะ				
๔. ใช้ภาษาเขียนอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล				
๕. ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่น หรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย				
๖. อ้างอิงแหล่งที่มาเมื่อคัดลอกงานเขียนของผู้อื่น				

การแปลผล นำคะแนนรวมทุกรายการประเมินของนักเรียนรายบุคคลหารด้วยจำนวนรายการประเมิน แล้วเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน ๓.๕๑ - ๔.๐๐	หมายถึง	ดีเยี่ยม
คะแนน ๒.๕๑ - ๓.๕๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๑.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๑.๐๐ - ๑.๕๐	หมายถึง	ควรปรับปรุง

ตัวอย่างการคิดคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล นักเรียน	รายการประเมิน																								
		การฟัง									การดู							การพูด								
		รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๓	รายการที่ ๔	รายการที่ ๕	รายการที่ ๖	รายการที่ ๗	รวมคะแนนที่ได้	คะแนนรวมหารด้วยรายการประเมิน	สรุปผลการประเมิน	รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๓	รายการที่ ๔	รายการที่ ๕	รวมคะแนนที่ได้	คะแนนรวมหารด้วยรายการประเมิน	สรุปผลการประเมิน	รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๓	รายการที่ ๔	รายการที่ ๕	รวมคะแนนหารด้วยรายการประเมิน	สรุปผลการประเมิน
๑	เด็กหญิงมารยาท เรียบร้อย	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘	๔.๐๐	ดีเยี่ยม	๓	๔	๔	๔	๔	๒๐	๔.๐๐	ดีเยี่ยม	๓	๔	๔	๔	๑๖	๔.๐๐	ดีเยี่ยม
๒	เด็กชายลักษณะ ดีจริง	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๑	๓.๐๐	ดี	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕	๓.๐๐	ดี	๓	๓	๓	๓	๑๒	๓.๐๐	ดี	
๓	เด็กชายสุภาพ สื่อสาร	๒	๒	๓	๓	๓	๒	๑๗	๒.๕๓	พอใช้	๒	๒	๓	๓	๒	๑๒	๒.๕๐	พอใช้	๒	๒	๓	๓	๑๐	๒.๕๐	พอใช้	
๔	เด็กหญิงไพเราะ ใจงาม	๑	๑	๑	๒	๒	๒	๑๑	๑.๕๗	ควรปรับปรุง	๑	๑	๑	๒	๒	๗	๑.๕๗	ควรปรับปรุง	๑	๑	๑	๒	๕	๑.๒๕	ควรปรับปรุง	

ตัวอย่างการคิดคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล นักเรียน	รายการประเมิน																		
		การอ่าน									การเขียน									
		รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๓	รายการที่ ๔	รายการที่ ๕	รายการที่ ๖	รายการที่ ๗	รวมคะแนน ที่ได้	คะแนนรวม หารด้วย รายการประเมิน	สรุป ผล การประเมิน	รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๓	รายการที่ ๔	รายการที่ ๕	รายการที่ ๖	รวมคะแนน ที่ได้	คะแนนรวม หารด้วย รายการประเมิน	สรุป ผล การประเมิน
๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘	๔.๐๐		๔	๔	๓	๔	๔	๔	๒๔	๔.๐๐		
๑	เด็กหญิงมารยาท เรียบร้อย	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๒๘	๔.๐๐	ดีเยี่ยม	๓	๔	๔	๔	๔	๓	๒๒	๓.๖๗	ดีเยี่ยม
๒	เด็กชายลักษณะ ดีจริง	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๒๑	๓.๐๐	ดี	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๑๘	๓.๐๐	ดี	
๓	เด็กชายสุภาพ สื่อสาร	๒	๒	๓	๓	๓	๒	๑๗	๒.๔๓	พอใช้	๒	๒	๓	๓	๒	๒	๑๔	๒.๓๓	พอใช้	
๔	เด็กหญิงไพเราะ ใจงาม	๑	๑	๑	๒	๒	๒	๑๑	๑.๕๗	ควรปรับปรุง	๑	๑	๑	๒	๒	๒	๙	๑.๕๐	ควรปรับปรุง	

ตอนที่ ๒ การพูด เขียน โน้มน้าว เชิญชวน และแสดงความคิดเห็นใหม่จากเรื่องที่ฟัง ดู และอ่าน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

วิธีการประเมิน ให้คะแนนนักเรียนตามรายการประเมิน โดยเทียบกับเกณฑ์เป็นระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	๔	หมายถึง	ดีเยี่ยม
ระดับคะแนน	๓	หมายถึง	ดี
ระดับคะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
ระดับคะแนน	๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

รายการประเมิน

๑. การเขียนโน้มน้าว เชิญชวน และแสดงความคิดเห็นใหม่จากเรื่องที่ฟัง ดู และอ่านให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหา	เขียนโน้มน้าว เชิญชวน ตรงตามแนวคิดของเรื่อง ที่กำหนดได้อย่าง น่าเชื่อถือ มีข้อมูล สนับสนุนหลากหลาย และแสดงความคิดเห็นใหม่ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ที่เป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม	เขียนโน้มน้าว เชิญชวน ตรงตามแนวคิดของเรื่อง ที่กำหนดได้อย่าง น่าเชื่อถือ มีข้อมูล สนับสนุน และแสดง ความคิดเห็นใหม่ให้เกิด การเปลี่ยนแปลงที่เป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม	เขียนโน้มน้าว เชิญชวน ตรงตามแนวคิดของเรื่อง ที่กำหนดได้อย่าง น่าเชื่อถือ มีข้อมูล สนับสนุนเล็กน้อย และแสดงความคิดเห็นใหม่ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ที่เป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวมได้บ้าง	เขียนโน้มน้าว เชิญชวน ไม่ตรงตามแนวคิด ของเรื่อง หรือไม่น่าเชื่อถือ
๒. การใช้ภาษา	ใช้คำถูกต้อง เหมาะสมกับบริบท และสละสลวย	ใช้คำถูกต้อง เหมาะสมกับบริบท	ใช้คำไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม กับบริบท ๑-๓ คำ	ใช้คำไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม กับบริบท ๔ คำ ขึ้นไป
๓. การเขียนสะกดคำ	เขียนสะกดคำถูกต้อง ทุกคำ	เขียนสะกดคำผิด ๑-๒ คำ	เขียนสะกดคำผิด ๓-๔ คำ	เขียนสะกดคำผิด ๕ คำ ขึ้นไป
๔. ความสะอาด เรียบร้อย	เขียนอ่านง่าย สะอาด ไม่มีรอยชูดลบขีดฆ่า	เขียนอ่านง่าย สะอาด แต่มีรอยชูดลบขีดฆ่า ๑-๒ แห่ง	เขียนอ่านง่าย สะอาด แต่มีรอยชูดลบขีดฆ่า ๓-๔ แห่ง	เขียนอ่านยาก ไม่สะอาด หรือมี รอยชูดลบขีดฆ่า ๕ แห่ง ขึ้นไป

* ในที่นี้ให้นำหน้าคะแนนแต่ละรายการประเมินมีค่าเท่ากับ ๑

การแปลผล นำคะแนนรวมทุกรายการประเมินของนักเรียนรายบุคคลหารด้วยจำนวนรายการประเมิน แล้วเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน ๓.๕๑ - ๔.๐๐	หมายถึง	ดีเยี่ยม
คะแนน ๒.๕๑ - ๓.๕๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๑.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๑.๐๐ - ๑.๕๐	หมายถึง	ควรปรับปรุง

ตัวอย่างการคิดคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล นักเรียน	รายการประเมิน				รวมคะแนนที่ได้	คะแนนรวมหารด้วยรายการประเมิน	สรุปผลการประเมิน
		รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๓	รายการที่ ๔			
		๔	๔	๔	๔			
๑	เด็กหญิงมารยาท เรียบร้อย	๓	๔	๔	๔	๑๕	๓.๗๕	ดีเยี่ยม
๒	เด็กชายลักษณะ ดีจริง	๓	๓	๓	๓	๑๒	๓.๐๐	ดี
๓	เด็กชายสุภาพ สื่อสาร	๒	๒	๓	๓	๑๐	๒.๕๐	พอใช้
๔	เด็กหญิงไพเราะ ใจงาม	๑	๑	๑	๒	๕	๑.๒๕	ควรปรับปรุง

๒. การพูดโน้มน้าว เชิญชวน และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง ดู และอ่านให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหา	พูดโน้มน้าว เชิญชวน ตรงตามแนวคิดของเรื่องที่กำหนดได้อย่าง น่าเชื่อถือ มีข้อมูล สนับสนุนหลากหลาย และแสดงความคิดเห็นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	พูดโน้มน้าว เชิญชวน ตรงตามแนวคิดของเรื่องที่กำหนดได้อย่าง น่าเชื่อถือ มีข้อมูล สนับสนุน และแสดงความคิดเห็นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	พูดโน้มน้าว เชิญชวน ตรงตามแนวคิดของเรื่องที่กำหนดได้อย่าง น่าเชื่อถือ มีข้อมูล สนับสนุนเล็กน้อย และแสดงความคิดเห็นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้บ้าง	พูดโน้มน้าว เชิญชวน ไม่ตรงตามแนวคิดของเรื่อง หรือไม่น่าเชื่อถือ
๒. การออกเสียง	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี ๑-๒ คำ	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี ๓-๔ คำ	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี ๕ คำขึ้นไป
๓. ความมั่นใจ	พูดอย่างคล่องแคล่วมั่นใจ ไม่ผิดพลาด สบสายตาผู้ฟัง ตลอดเวลา	พูดอย่างคล่องแคล่วมั่นใจ ผิดพลาดเล็กน้อย สบสายตาผู้ฟัง ตลอดเวลา	พูดอย่างไม่มั่นใจ ผิดพลาดเล็กน้อย สบสายตาผู้ฟังบ้าง	พูดอย่างไม่มั่นใจ ผิดพลาดค่อนข้างมาก ไม่สบสายตาผู้ฟังบ้าง

* ในที่นี้ให้น้ำหนักคะแนนแต่ละรายการประเมินมีค่าเท่ากับ ๑

การแปลผล นำคะแนนรวมทุกรายการประเมินของนักเรียนรายบุคคลหารด้วยจำนวนรายการประเมินแล้วเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน ๓.๕๑ - ๔.๐๐	หมายถึง	ดีเยี่ยม
คะแนน ๒.๕๑ - ๓.๕๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๑.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๑.๐๐ - ๑.๕๐	หมายถึง	ควรปรับปรุง

ตัวอย่างการคิดคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล นักเรียน	รายการประเมิน				รวมคะแนนที่ได้	คะแนนรวมหารด้วยรายการประเมิน	สรุปผลการประเมิน
		รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๓	รายการที่ ๔			
		๔	๔	๔	๔			
๑	เด็กหญิงมารยาท เรียบร้อย	๓	๔	๔	๔	๑๕	๓.๗๕	ดีเยี่ยม
๒	เด็กชายลักษณะ ดิจริง	๓	๓	๓	๓	๑๒	๓.๐๐	ดี
๓	เด็กชายสุภาพ สื่อสาร	๒	๒	๓	๓	๑๐	๒.๕๐	พอใช้
๔	เด็กหญิงไพเราะ ใจงาม	๑	๑	๑	๒	๕	๑.๒๕	ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ด้านทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

นักเรียนต้องได้ผลการประเมินในระดับพอใช้ขึ้นไปทุกตอน คือ

ตอนที่ ๑ การฟัง ดู พูด อ่าน เขียนอย่างมีมารยาท

ตอนที่ ๒ การพูด เขียน โนม่น้าว เชิญชวน และแสดงความคิดเห็นใหม่จากเรื่องที่ฟัง ดู และอ่าน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ที่	ชื่อ - สกุล นักเรียน	ผลการประเมิน		สรุป
		ตอนที่ ๑	ตอนที่ ๒	
๑	เด็กหญิงมารยาท เรียบร้อย	ดี	ดีเยี่ยม	ผ่าน
๒	เด็กชายลักษณะ ดิจริง	ดี	ดี	ผ่าน
๓	เด็กชายสุภาพ สื่อสาร	พอใช้	ดี	ผ่าน
๔	เด็กหญิงไพเราะ ใจงาม	พอใช้	ควรปรับปรุง	ไม่ผ่าน
๕	เด็กชายเทิดศักดิ์ รักชาติ	ดี	ควรปรับปรุง	ไม่ผ่าน

ตัวอย่าง การนำผลการประเมินเข้าระบบเว็บไซต์ฐานข้อมูลสถานศึกษา

๑. จำนวนนักเรียนทั้งหมดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ใส่ในช่องเป้าหมาย เท่ากับ ๕ คน

๒. จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน สรุปใส่ในช่องผลงานที่ได้เท่ากับ ๓ คน

เครื่องมือวัดและประเมินผล

ความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
: ด้านทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะที่ฟัง ดู พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน หรือสถานที่อื่นๆ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ในระดับคะแนนที่ตรงกับพฤติกรรม/การปฏิบัติของนักเรียนตามความเป็นจริง

ระดับคะแนน	๔ หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเป็นประจำ
	๓ หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	๒ หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเล็กน้อย
	๑ หมายถึง	แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติน้อยมาก/ไม่เคย

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
การฟัง				
๑. ตั้งใจฟัง ตามองผู้พูด				
๒. ไม่รบกวนผู้อื่นขณะที่ฟัง				
๓. ไม่แสดงกิริยาอาการที่ไม่สุภาพ ไม่เหมาะสม เช่น โห่ ฮา กระซิบกระซาบ หยอกล้อกับเพื่อน				
๔. ประบมือเพื่อแสดงความพอใจหรือให้เกียรติผู้พูด				
๕. ไม่พูดสอดแทรกขณะที่ฟัง				
๖. ใช้มือปิดปากเวลาหาวโดยไม่ส่งเสียงดัง				
๗. ยกมือก่อนซักถามเมื่อมีข้อสงสัย				
รวมคะแนน				
การดู				
๑. ตั้งใจดูอย่างมีสมาธิ				
๒. จดบันทึกเรื่องที่ดู				
๓. ไม่ส่งเสียงดังขณะที่ดู				
๔. ไม่แสดงกิริยาอาการให้ผู้อื่นรำคาญ				
๕. กล่าวคำขอโทษเมื่อต้องเดินผ่านผู้อื่นที่กำลังดู				
รวมคะแนน				

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
การพูด				
๑. ใช้ถ้อยคำและกิริยาที่สุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล				
๒. พูดด้วยน้ำเสียงนุ่มนวล น่าฟัง				
๓. ไม่พูดสอดแทรกในขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด				
๔. ไม่พูดล้อเลียนให้ผู้อื่นได้รับความอับอายหรือเสียหาย				
รวมคะแนน				
การอ่าน				
๑. ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น				
๒. ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน				
๓. ไม่ฉีก พับ หรือ ซีดเขียนเล่นในหนังสือ				
๔. ไม่แย่งอ่านหรือชะงักหน้าไปอ่านขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่านอยู่				
๕. ไม่ทิ้งหนังสือไว้เกะกะ ต้องเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย				
๖. ไม่แย่งหนังสือขณะที่เพื่อนกำลังอ่าน				
๗. จับหนังสือถูกต้องขณะที่อ่าน				
รวมคะแนน				
การเขียน				
๑. เขียนหนังสือด้วยลายมืออ่านง่าย				
๒. เมื่อเขียนผิดพลาดจนสะอาดแล้วจึงเขียนใหม่				
๓. ไม่ขีดเขียนเล่นตามโต๊ะ เก้าอี้ ฝาผนัง หรือที่สาธารณะ				
๔. ใช้ภาษาเขียนอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล				
๕. ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่น หรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย				
๖. อ้างอิงแหล่งที่มาเมื่อคัดลอกงานเขียนของผู้อื่น				
รวมคะแนน				

ความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
: ด้านทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ โดยใช้เวลา ๑๕ นาที แล้วทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

- เขียนโน้มน้าว เชิญชวนให้เพื่อนๆ ในชั้นเรียน “ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง” ด้วยความคิดใหม่ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยใช้เวลาในการเขียน ๒๐ นาที
- พูดโน้มน้าว เชิญชวนให้เพื่อนๆ ในชั้นเรียน “ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง” ด้วยความคิดใหม่ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยใช้เวลาในการพูด ๑๐ นาที

สวรรค์ง่าย ๆ สไตล์โจน จันโต

มีโอกาสไปเจอและนั่งฟังพี่โจน จันโต ในงานกรีนแพร์ ศาลาพระแก้ว จุฬาฯ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ที่ผ่านมา

โจน จันโต ชื่อที่เคยได้ยินมานาน เพิ่งได้เจอตัวเป็นๆ ก็วันนี้ (หลังจากได้ยินแต่เสียงผ่านสายโทรศัพท์ก่อนหน้านี้หนึ่งสัปดาห์)

กิตติศัพท์เรื่อง ‘ความบ้า’ ประเภทที่มีวัตรปฏิบัติอันหมั่นหม่ำ ให้ถูกมองว่า ‘แปลกแยก’ สวนกระแสกับสังคมสมัยใหม่อย่างสุดขีด

แต่ไม่น้อยที่เสียงสรรเสริญมนุษย์ผู้นี้ว่า คือ อัจฉริยะด้านการดำรงชีวิตที่ถูกต้องแท้จริง

พี่โจน จันโต มนุษย์บ้านดินคนแรกของเมืองไทย วันนี้มาในชุดกางเกงเลสีดำสบายๆ กับเสื้อกันหนาวสีดำหม่นๆ มอๆ เหมือนมีเศษหญ้าเศษดินติดมาจากเชียงใหม่ พี่แกเพิ่งลงจากเครื่องบินเพื่อมางานนี้ และมีคว้อตไรการทีวีก่อนจะบินกลับเชียงใหม่ภายในวันเดียว

ในระยะประชิด สายตาที่มองเห็นตรงหน้า คือ ชายผู้ผิวกายกร้านแดดเหมือนชาวไร่ชาวนาตามชนบททั่วไป ดวงตาปรานีทว่าแฝงแววมุ่งมั่นจริงจัง น้ำเสียงโอบอ้อมอารีเป็นมิตร ขณะสนทนาสายตาที่ก้มมองพื้น บังเอิญเห็นเท้าของพี่โจนเล่นเอาตกตะลึงไม่น้อย

รองเท้าแตะยี่ห้อดาวเทียมสีเหลืองที่ดูแข็งแรงทนทานเหมาะกับเท้าอันทำงานหนักของชาวไร่ชาวนาที่ตะลึง คือ หูคิบบรองเท้าด้านขวาหลุดขาด (ตามปกติของรองเท้าชนิดนี้ที่มีขาดตรงหูคิบบก่อนเสมอ) พี่แกใช้ผ้าร้อยรัดแทน และสวมใส่มันปกติ

เห็นแล้วอดไม่ได้ที่จะคิดถึงผู้คนตามต่างจังหวัด หากมองว่าประหยัดหรือขาดแคลนก็คงไม่ผิด แต่ไม่ใช่ หรือคือการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าที่สุด

รองเท้าของพี่โจนทำให้นึกถึงคำพูดของใครสักคนที่บอกว่า **รองเท้า** ชื่อก็บอกว่าเอาไว้รอง **เท้า** ไม่ใช่ **‘รองเกียรดี’** ฟินิจดูตามความเป็นจริงก็ใช่

เหมือนกัน - เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม หากจะว่ากันตามวัตถุประสงค์ที่แท้จริง ก็เพียงพอปกปิดร่างกายไม่ให้อุดจาดตา - เท่านั้นเอง ปฏิเสธได้หรือว่า ทุกวันนี้มนุษย์บริโภคสิ่งของผิดความหมายตามที่มันควรจะเป็น ?

สวรรค์ง่ายๆ สไตล์โจน จันได (ต่อ)

วันนี้พีโจน จันได มาบอกเล่าเรื่องราวชีวิตที่เหมือนว่าได้ค้นพบวิถีใหม่ให้กับชีวิต

“ทำงานบ้านดินมา ๑๗ ปี รู้สึกว่าเหนื่อย จึงอยากพัก บ้านดินทำเมื่อไหร่ก็ได้ แต่สิ่งที่ยากทำจริงๆ ในตอนนี้ คือ การเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์พื้นบ้านแท้ๆ การเก็บเมล็ดพันธุ์ มีความสำคัญกว่าการทำบ้านดิน เพราะความรู้ในการทำบ้านดิน เรียนรู้ได้ง่าย ทำเมื่อไหร่ก็ได้ แต่เมล็ดพันธุ์นั้นวันจะหายไปจากโลกทุกวัน การเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ต้องรีบทำ ไม่อย่างนั้น จะหายไปจากโลก ต้องเร่งรีบเก็บรักษาไว้ ด้วยความคิดนี้

พีโจนหาซื้อที่ดินที่อำเภอแม่แตง และลงมือปลูกพืชผัก ตั้งชื่อว่า **ไร่พันพรรณ** มีคนอาศัยและช่วยงานอยู่ ๗-๘ คน เป็นครอบครัวเล็กๆ มีแขกแวะเวียนไปเยี่ยมบ้าง บางคนทำงานในเมืองมานาน เป็อนายเมือง เป็อนายตัวเอง และอยากไปทดลองใช้ชีวิตก็มาขออาศัยอยู่ที่ไร่”

ที่ไร่ไม่มีทีวี ไม่มีหนังสือพิมพ์ (ก่อนขึ้นเวทีพีโจนบอกว่า ไม่ได้อ่านหนังสือมานาน)

ทั้งคนไทย ทั้งฝรั่ง ต่างผลัดเปลี่ยนกันมาเรียนรู้วิถีชีวิตแบบสมถะกับพีโจน

“เราเน้นการพึ่งตนเองด้วยปัจจัยสี่ อาหาร บ้าน ผ้า และยา **เรามีความเชื่อว่าชีวิตที่พัฒนาที่ดีที่สุด ชีวิตที่มีความสุขที่สุดคนต้องเข้าถึงปัจจัยสี่ได้ง่ายที่สุด** แต่การพัฒนาทุกวันนี้รู้สึกว่ามีแต่เลวลง แยกลง”

“ทุกวันนี้คนกว่าจะได้บ้านหลังหนึ่ง ต้องทำงานเก็บเงินเป็นยี่สิบสามสิบปี แสดงว่าแย่มาก อาหารก็แพงขึ้น และไม่มีความปลอดภัยเลย เราไม่รู้ว่าเขาเอาอะไรมาให้เรากิน การพัฒนาที่เป็นอยู่ ชีวิตที่คนทุกวันนี้ เป็นอยู่เป็นสิ่งที่หาสาระไม่ได้เลย เราทำไปด้วยความมกมาย ด้วยความไม่รู้เรื่องรู้ราว ทำชีวิตให้ยากขึ้นๆ ๆ ๆ จนลืมไปว่าชีวิตเกิดมาทำไม ครอบครัวเป็นยังไง มีความสำคัญยังไง ธรรมชาติคืออะไร ความสุขเป็นยังไง ไม่มีใครสอนเลย คนมีแต่ซื้อๆๆ เพื่อให้อมีความสุข แต่ความจริงเป็นอย่างนั้นไหม?”

“คนบอกว่าอยากมีเสรีภาพ ต้องมีโทรศัพท์มือถือ ต้องมีอะไรมากมาย และจะมีเสรีภาพอย่างที่เขานิยาม แต่ความจริงมันคือเสรีภาพจริงๆ ไหม?”

“สุดท้าย เราก็เลยกลับมาชีวิตว่า **ชีวิตที่มีความสุข คือ ชีวิตที่ง่าย บริโภคน้อยลง พึ่งตนเองได้** เราก็เลยกลับมาที่ปัจจัยสี่ อาหาร บ้าน ผ้า และยา”

มนุษย์ต้องหาเงินเป็นแสนเป็นล้านเพื่อให้มีบ้านสักหลัง ขณะที่ นก หนู สามารถทำรังได้ในวันเดียว

“เมื่อมนุษย์ที่ได้ชื่อว่าฉลาดที่สุดในโลก แต่ทำไมเราทำในสิ่งที่โง่งที่สุด”

สวรรค์ง่ายๆ สไตลโจน จันได (ต่อ)

พีโจนบอกว่ามันผิด ถ้ายากแสดงว่ามันผิด

“อย่างการมีอาหาร คนทำงานในเมืองวันละ ๘-๑๒ ชั่วโมง แต่ไม่พอกินสำหรับคนเดียว ทำเพื่ออะไรกัน แต่ผมทำสวนวันละ ๓๐ นาที ผมมีอาหารเลี้ยงคน ๗-๘ คนได้สบาย ง่ายมากเลย นี่คือความง่าย”

“บางคนซื้อเสื้อผ้าตัวละเป็นพันสองพัน ทำงานก็เดือนถึงจะได้เสื้อ ทำไม่ต้องทำให้มันยาก เราหลอกตัวเอง เราทำให้ชีวิตมันยากขึ้นๆ อย่าลืมนะว่าคนเรามีชีวิตไม่ยาวนานนักบนโลกนี้ อีกไม่นานก็ตายแล้ว แต่ทำไมเราเอาเวลาที่มีค่าสูงสุดมาทำสิ่งไร้สาระ ไม่เป็นประโยชน์กับตัวเรา”

“ใส่เสื้อผ้าสวยๆ รู้สึกยังงี้ ใส่เสื้อผ้าสวยแค่นั้น คนไม่สวยก็ไม่สวยเหมือนเดิม ไม่มีตั้งก็ไม่มีเหมือนเดิม เราหลอกตัวเอง หลอกคนอื่นทำไม”

“อยากให้เห็นว่าชีวิตเป็นเรื่องง่ายๆ ถ้าง่ายไม่ได้ มีความสุขไม่ได้ ความง่ายก็คือสิ่งที่เราได้มาโดยไม่ยาก และก็ไม่เป็นทุกข์”

ที่มา : <http://wittosan.multiply.com/journal/item/36>